

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ

Η λέξη κάλαντα προέρχεται από το λατινικό "calenda", που σημαίνει αρχή του μήνα και διαμορφώθηκε από το ελληνικό ρήμα «καλώ». Η εμφάνισή τους συνδέεται με την αρχαία Ελλάδα, όπου τα παιδιά, κρατώντας κλαδί ελιάς ή δάφνης στολισμένο με καρπούς και άσπρο μαλλί, γύριζαν στα σπίτια τραγουδώντας κι έπαιρναν δώρα από τους νοικοκυραίους.

Την εποχή του Βυζαντίου τα παιδιά τραγουδούσαν τα κάλαντα με συνοδεία τριγώνου ή τυμπάνου, κρατώντας ραβδιά, φανάρια, ομοιώματα πλοιαρίων, αλλά και κτηρίων.

Τα κάλαντα είναι δημοτικά, ευχητικά τραγούδια που τα τραγουδούν, συνήθως παιδιά σε θρησκευτικές γιορτές, όπως τα Χριστούγεννα, η Πρωτοχρονιά, των Θεοφανίων ακόμα και των Βαΐων.

Σε κάθε νομό, αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχουν ξεχωριστά κάλαντα που τραγουδούν τα παιδιά.

Τα κάλαντα είναι ένα έθιμο που γιορτάζεται κάθε χρόνο την παραμονή των Χριστουγέννων σε όλα τα μέρη της Ελλάδος αλλά με κάποιες μικρές διαφορές στους στίχους τους ανά περιοχή.

Παιδιά ξεχύνονται στους δρόμους και χτυπάνε τα κουδούνια των κατοίκων να πούνε τα κάλαντα, παίρνοντας ως αμοιβή παλαιότερα γλυκά, φρούτα, καρύδια και σήμερα χρήματα.

Τα παραδοσιακά μουσικά όργανα που συνοδεύουν τα κάλαντα είναι το τρίγωνο, το λαούτο, το νταούλι η τσαμπούνα, η φλογέρα κ.ά.

Οι τραγουδιστές - οργανοπαίκτες των καλάντων ονομάζονται "καλαντιστές".

Τα πιο γνωστά σε όλη την Ελλάδα

Είναι αυτά της Πελοποννήσου

Να τα πούμε;

Χριστούγεννα, Πρωτούγεννα, πρώτη γιορτή του χρόνου,
για εβγάτε, δέστε, μάθετε, πως ο Χριστός γεννιέται,
γεννιέται κι αναθρέφεται στο μέλι και στο γάλα,
το μέλι τρών' οι άρχοντες, το γάλα οι αφεντάδες
και το μελισσοχόρταρο το λούζουντ' οι κυράδες.
Κυρά ψιλή, κυρά λιγνή, κυρά γαϊτανοφρύδα,
κυρά μ' όταν στολίζεσαι να πας στην εκκλησιά σου,
βάζεις τον ήλιο πρόσωπο και το φεγγάρι αγκάλι
και τον καθαρίο αυγερινό τον βάζεις δαχτυλίδι.

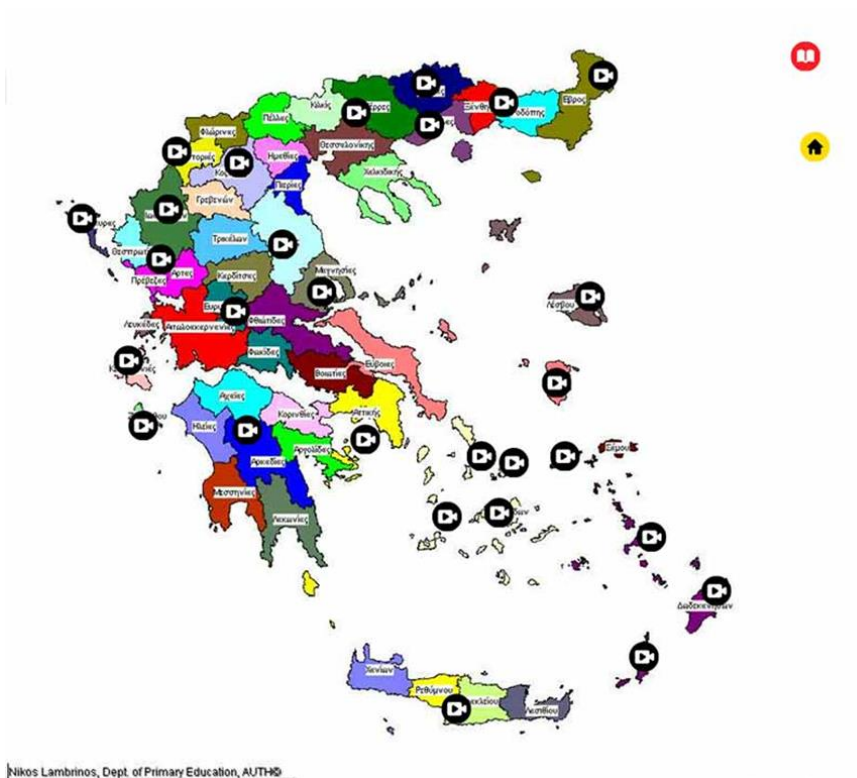
Εμείς εδώ δεν ήρθαμε να φάμε και να πιούμε, μόνο σας αγαπούσαμε κι
ήρθαμε να σας δούμε·

εδώ που τραγουδήσαμε πέτρα να μη ραγίσει
κι ο νοικοκύρης του σπιτιού πολλούς χρόνους να ζήσει.
Δώστε μας και τον κόκορα, δώστε μας και την κότα,
δώστε μας και πέντ', έξ' αυγά, να πάμε σ' άλλη πόρτα.

Στην παρακάτω σελίδα, μπορείτε να ακούσετε κάλαντα Χριστουγέννων από όλη την Ελλάδα

<https://www.thinglink.com/scene/1390944852123844609>

Μπορούμε να ακούσουμε κάλαντα από όλη την Ελλάδα στις παρακάτω διευθύνσεις:

Τα Θρακιώτικα

https://www.youtube.com/watch?v=RE_fZjEropg

- Τα Κυκλαδίτικα

<https://www.youtube.com/watch?v=6ls2LiuhKFG>

- Τα Μακεδονικά

<https://www.youtube.com/watch?v=aIsB-Fz1ggY>

- Των Δωδεκανήσων

<https://www.youtube.com/watch?v=axSpkMSpuFQ>

- Τα Βυζαντινά

<https://www.youtube.com/watch?v=-psBPE47Ld4>

- Τα Πανελλαδικά

<https://www.youtube.com/watch?v=-wfYxlEpnjY>

- Τα Ποντιακά

<https://www.youtube.com/watch?v=BOpEI31otCI>

Πηγές: <https://el.wikipedia.org>

<http://ikivotos.gr/post/1144/ta-paradosiaka-xristoygenniatika-kalanta-kathe-perioxhs>

Εκπονήθηκε στα πλαίσια των μαθημάτων της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας

Υπεύθυνη καθηγήτρια Μαλκότση Κυράνα